

Enquête gebruik brandstoffen Varend Erfgoed

September 2026

Platform Duurzaam
Varend Erfgoed (PDVE)

HZS

Nederlandse Vereniging tot Behoud
van Zeilwherry's 'Het Zeilend
Scheehout' ▶

SBH

Stichting Behoud Hoogaars ▶

VBB

Vereniging Botterbehoud ▶

VKSJ

Vereniging Klassieke Scherpe
Jachten ▶

LVBHB

Landelijke Vereniging tot Behoud van
het Historisch Bedrijfsvaartuig ▶

SKZ

Stichting Kotterzeilen en
Kotterbehoud ▶

VBOG

Vereniging van Booteigenaren "Oude
Glorie" ▶

ZKC

Zweedse Klassieker Club ▶

MMR

Collecties Maritieme Musea ▶

SLW

Stichting Langedijk Waterrijk ▶

VDMS

Vereniging De Motorsleepboot ▶

NVORG

Nautische Vereniging Oude Reddings
Glorie ▶

SSRP

Stichting Stamboek Ronde en
Platbodem Jachten ▶

VDS

Vereniging de Schottelboot ▶

Agenda

-
- 1 **Algemene informatie**
 - 2 Ervaringen van GTL gebruikers
 - 3 Ervaringen van HVO/Blauwe diesel gebruikers
 - 4 Overstappen van diesel naar GTL of HVO/Blauwe diesel
 - 5 Samenvatting & vervolgstappen

Inleiding

- De enquête stond open van 01-03-2026 t/m 18-06-2026.
- Alle behoudsorganisaties zijn gevraagd de enquête naar haar leden te versturen.

De enquête is ingevuld voor

878

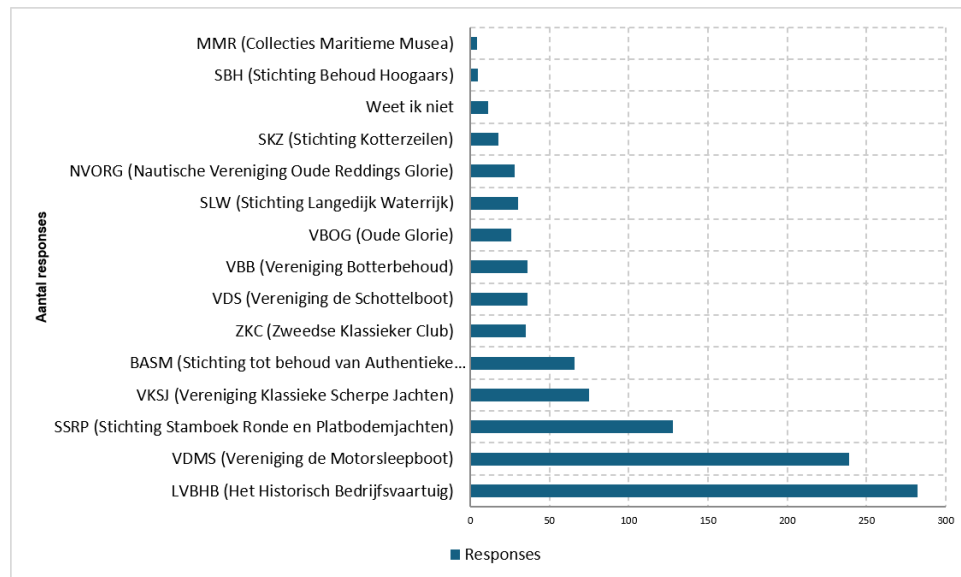
Boten

De resultaten kunnen als representatief worden beschouwd voor de circa 3.000 schepen die zijn geregistreerd in het Register Varend Erfgoed Nederland.

Overzicht deelname vanuit de behoudsorganisaties (1)

Dit overzicht toont de behoudsorganisatie(s) waar de inzenders lid van zijn.

Noot: een deelnemer kan lid zijn van meerdere behoudsorganisaties (totaal percentages > 100).

Bij welke behoudsorganisatie(s) bent u lid?

ANSWERS	RESPONSES
MMR (Collecties Maritieme Musea)	0% 4
LVBHB (Het Historisch Bedrijfsvaartuig)	32% 282
NVORG (Nautische Vereniging Oude Reddings Glorie)	3% 28
SBH (Stichting Behoud Hoogaars)	1% 5
SKZ (Stichting Kotterzeilen)	2% 18
SLW (Stichting Langedijk Waterrijk)	3% 30
SSRP (Stichting Stamboek Ronde en Platbodemjachten)	15% 128
VBB (Vereniging Botterbehoud)	4% 36
VDS (Vereniging de Schottelboot)	4% 36
VBOG (Oude Glorie)	3% 26
VKSJ (Vereniging Klassieke Scherpe Jachten)	9% 75
VDMS (Vereniging de Motorsleepboot)	27% 239
ZKC (Zweedse Klassieker Club)	4% 35
BASM (Stichting tot behoud van Authentieke Stoomvaartuigen en Motorsleepboten)	8% 66
Weet ik niet	1% 11
878 Answered 0 Skipped	

Overzicht deelname vanuit de behoudsorganisaties (2)

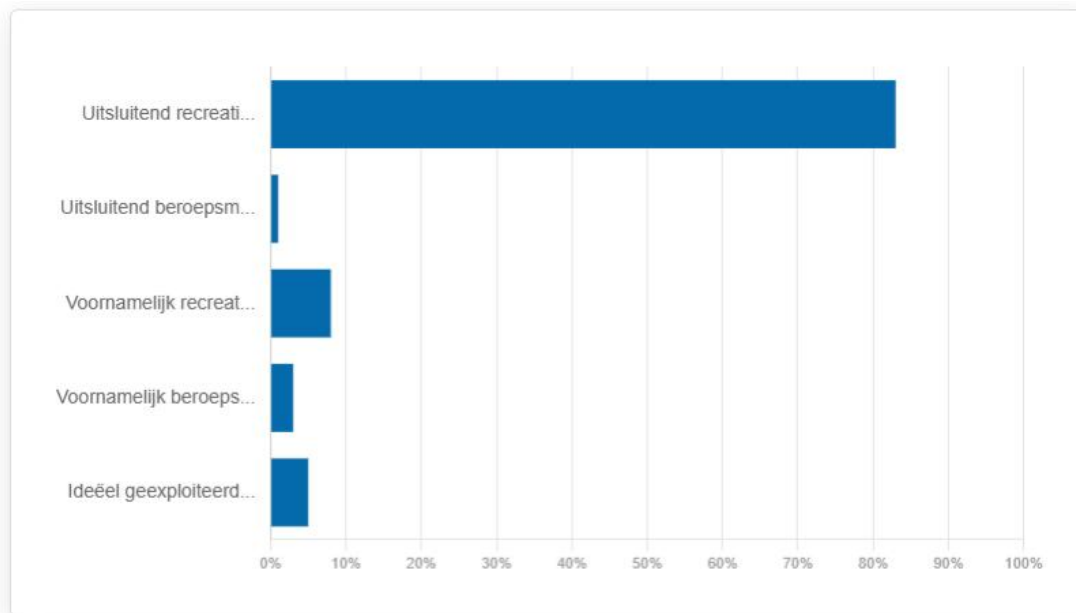
Dit overzicht laat zien hoeveel actieve boten een BO in het RVEN heeft, welke percentage dat is, hoeveel mensen van de BO de enquête hebben ingevuld en welk percentage dat is van het totaal aantal RVEN boten van de BO.

Noot: een deelnemer kan lid zijn van meerdere behoudsorganisaties.

Behoudsorganisatie	Aantal RVEN	% RVEN	Respons %	Enquête ingevuld	% enquête
LVBHB (Het Historisch Bedrijfsvaartuig)	782	25,5%	36,1%	282	32,1%
VDMS (Vereniging de Motorsleepboot)	543	17,7%	44,0%	239	27,2%
SSRP (Stichting Stamboek Ronde en Platbodempjachten)	496	16,2%	25,8%	128	14,6%
VBOG (Oude Glorie)	259	8,4%	10,0%	26	3,0%
VKSJ (Vereniging Klassieke Scherpe Jachten)	232	7,6%	32,3%	75	8,5%
ZKC (Zweedse Klassieker Club)	143	4,7%	24,5%	35	4,0%
VBB (Vereniging Botterbehoud)	126	4,1%	28,6%	36	4,1%
SKZ (Stichting Kotterzeilen)	111	3,6%	16,2%	18	2,1%
Nederlandse Vereniging tot Behoud van Zeilwerries	92	3,0%	0,0%	0	0,0%
SLW (Stichting Langedijk Waterrijk)	75	2,4%	40,0%	30	3,4%
ZZM (Zuiderzeemuseum)	62	2,0%	0,0%	0	0,0%
VDS (Vereniging de Schottelboot)	52	1,7%	69,2%	36	4,1%
NVORG (Nautische Vereniging Oude Reddings Glorie)	43	1,4%	65,1%	28	3,2%
VBZ (Vereniging tot Behoud van de Zalmschouw)	17	0,6%	0,0%	0	0,0%
SBH (Stichting Behoud Hoogaars)	17	0,6%	29,4%	5	0,6%
MMR (Collecties Maritieme Musea)	16	0,5%	25,0%	4	0,5%
Feadship Heritage Fleet	0	0,0%	0,0%	0	0,0%
HZS (Het Zeilend Scheehout)	0	0,0%	0,0%	0	0,0%
BASM (Stichting tot behoud van Authentieke Stoomvaartui)	0	0,0%	0,0%	66	7,5%
Totaal	3066	100,0%			

Hoe gebruikt u uw boot/schip?

Het overgrote deel van de inzenders (96%) betreft (voornamelijk) recreatief gebruik of ideëel geëxploiteerd.

ANSWERS

RESPONSES

Uitsluitend recreatief	83%	732
Uitsluitend beroepsmatig	1%	9
Voornamelijk recreatief	8%	69
Voornamelijk beroepsmatig	3%	22
Ideëel geëxploiteerd (ANBI-instelling)	5%	46

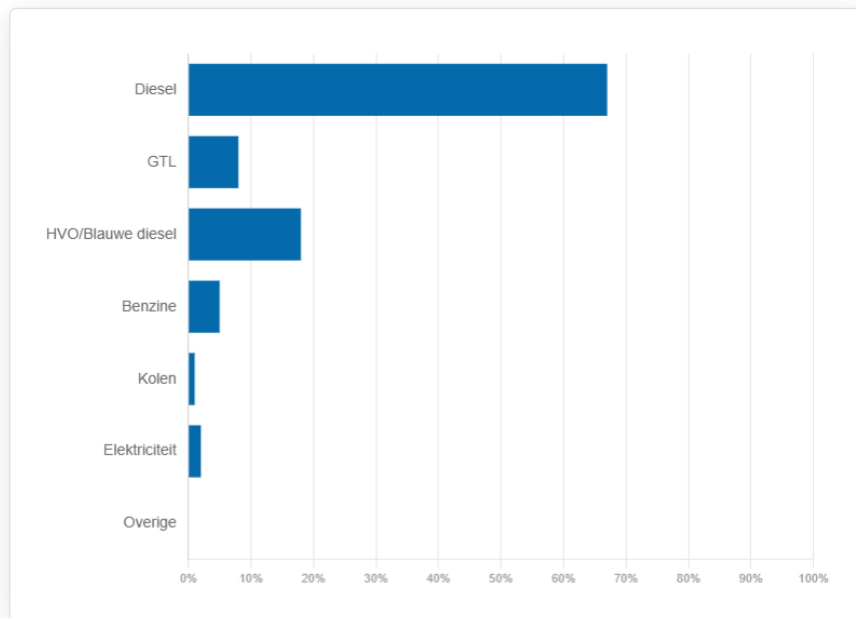
878 Answered 0 Skipped

Welke brandstof gebruikt u?

Het grootste deel van de inzenders (67%) gebruikt nog “gewone” diesel.

Het aantal GTL gebruikers (66, 8%) is afgenomen (was 16%).

Het aantal gebruikers van HVO (157, 18%) is sinds de vorige enquête fors toegenomen (was 9%).

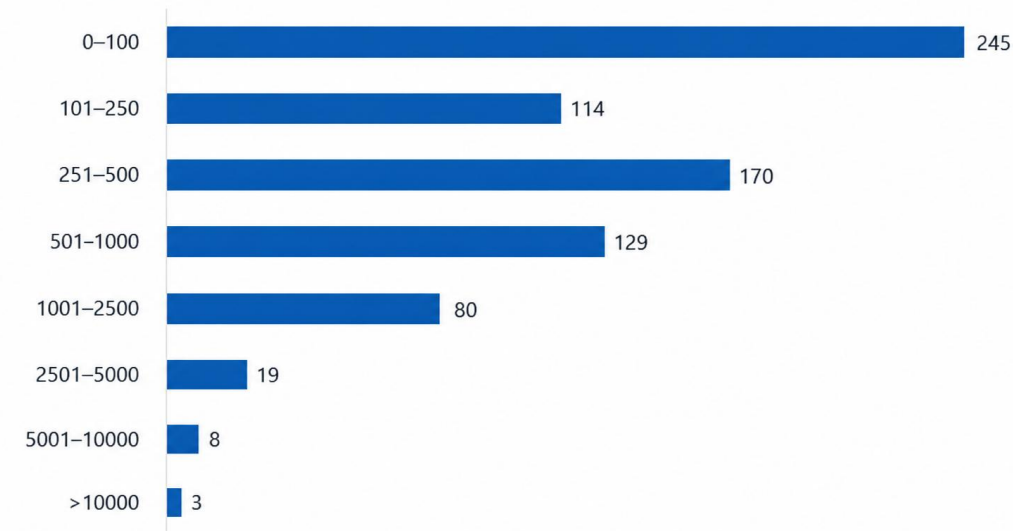
ANSWERS	RESPONSES
Diesel	67% 586
GTL	8% 66
HVO/Blauwe diesel	18% 157
Benzine	5% 40
Kolen	1% 8
Elektriciteit	2% 19
Overige	0% 2
878 Answered	0 Skipped

Hoeveel brandstof verbruikt u?

Onderstaande grafiek toont het brandstofverbruik voor de categorieën (voornamelijk) recreatief gebruik en ideëel geëxploiteerd. Het cijfer achter de balk betreft het aantal boten.

Mediaan: 300 liter per jaar

Verbruik (liter per jaar)

Agenda

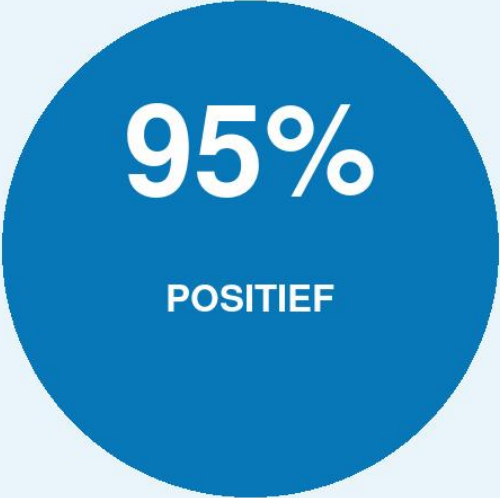
- 1 Algemene informatie
- 2 **Ervaringen van GTL gebruikers**
- 3 Ervaringen van HVO/Blauwe diesel gebruikers
- 4 Overstappen van diesel naar GTL of HVO/Blauwe diesel
- 5 Samenvatting & vervolgstappen

Alles afwegende: ervaringen met GTL

66 inzenders gebruiken GTL (vorige enquête: 123).

95% van de GTL gebruikers heeft alles afwegende een (zeer) positief oordeel over GTL (cijfer ≥ 7).

Slechts 2 inzenders (3%) hebben een onvoldoende gescoord.

95%

POSITIEF

63 van 66

GTL-gebruikers geven een 7 of hoger

Slechts 2 respondenten geven een onvoldoende

Mediaan rapportcijfer: 9

GTL: wat is beter of slechter geworden?

Met GTL wordt een (zeer) forse verbetering m.b.t. roken en stank motor gezien.
T.a.v. motorvermogen en brandstofgebruik wordt geen/weinig verschil gezien t.o.v. diesel.
De hogere kosten van GTL worden als nadeel gezien.

	VEEL SLECHTER	SLECHTER	NEUTRAAL	BETER	VEEL BETER
Roken motor			13 20%	27 41%	26 39%
Stank motor			8 12%	28 42%	30 45%
Motorvermogen		3 5%	55 83%	6 9%	2 3%
Brandstofverbruik		2 3%	53 80%	9 14%	2 3%
Prijs per liter	11 17%	46 70%	9 14%		
66 Answered 812 Skipped					

GTL: ervaart u problemen?

Het grootste deel (55 inzenders) van de GTL-gebruikers geeft aan geen problemen met GTL te ervaren.

Noot: het was mogelijk meerdere opties aan te vinken.

Gemelde problemen: rubbers/slangen/pakkingen (9), brandstofpomp (4) en start (2).

PDVE gaat contact opnemen met de inzenders voor meer informatie over deze problemen en de relatie met GTL.

66

GTL-gebruikers

83%

Geen
problemen

55 van de 66 gebruikers

11

gebruikers

vinkten 1 of meer
problemen aan

7,9

gemiddelde overall score

Ondanks de gemelde problemen
nog steeds tevreden

Agenda

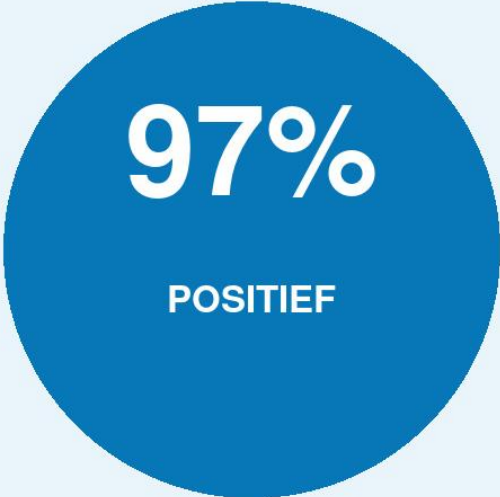
- 1 Algemene informatie
- 2 Ervaringen van GTL gebruikers
- 3 **Ervaringen van HVO/Blauwe diesel gebruikers**
- 4 Overstappen van diesel naar GTL of HVO/Blauwe diesel
- 5 Samenvatting & vervolgstappen

Alles afwegende: ervaringen met HVO/Blauwe diesel

157 inzenders gebruiken HVO.

97% van de HVO gebruikers heeft alles afwegende een (zeer) positief oordeel over HVO (cijfer ≥ 7).

Slechts 2 inzenders (1%) hebben een onvoldoende gescoord.

97%

POSITIEF

152 van 157

HVO-gebruikers geven een 7 of hoger

Slechts 2 respondenten geven een onvoldoende

Mediaan rapportcijfer: 9

HVO: wat is beter of slechter geworden?

Met HVO wordt een forse verbetering m.b.t. roken en stank motor gezien.
T.a.v. motorvermogen en brandstofgebruik wordt geen/weinig verschil gezien t.o.v. diesel.
De hogere kosten van HVO worden als nadeel gezien.

	VEEL SLECHTER	SLECHTER	NEUTRAAL	BETER	VEEL BETER
Roken motor		1 1%	32 20%	70 45%	54 34%
Stank motor	1 1%	2 1%	30 19%	67 43%	57 36%
Motorvermogen		4 3%	129 82%	24 15%	
Brandstofverbruik		6 4%	134 85%	17 11%	
Prijs per liter	43 27%	97 62%	17 11%		
157 Answered 721 Skipped					

HVO/Blauwe diesel: ervaart u problemen?

Het overgrote deel (141 inzenders) van de HVO-gebruikers geeft aan geen problemen met HVO te ervaren.

Noot: het was mogelijk meerdere opties aan te vinken.

Gemelde problemen: rubbers/slangen/pakkingen (6), brandstofpomp (4), start (2), filters (2), bacterie/ schimmelgroei (2), uitval motor (1) en overige (2).

PDVE gaat contact opnemen met de inzenders voor meer informatie over deze problemen en de relatie met HVO.

157

HVO-gebruikers

89%

Geen
problemen

140 van de 157 gebruikers

17

gebruikers

vinkten 1 of meer
problemen aan

8,8

gemiddelde overall score

Ondanks de gemelde problemen
nog steeds zeer tevreden

Agenda

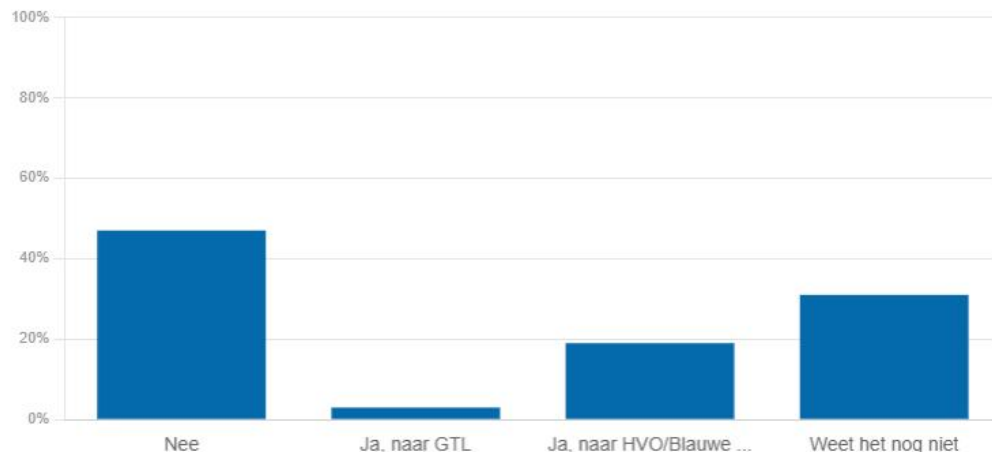
- 1 Algemene informatie
- 2 Ervaringen van GTL gebruikers
- 3 Ervaringen van HVO/Blauwe diesel gebruikers
- 4 **Overstappen van diesel naar GTL of HVO/Blauwe diesel**
- 5 Samenvatting & vervolgstappen

Overweegt u over te stappen naar GTL of HVO?

31% van de inzenders weet nog niet of een overstap naar GTL/HVO gemaakt gaat worden.

47% geeft aan een overstap niet te overwegen.

19% overweegt een overstap naar HVO, 3% naar GTL.

ANSWERS

RESPONSES

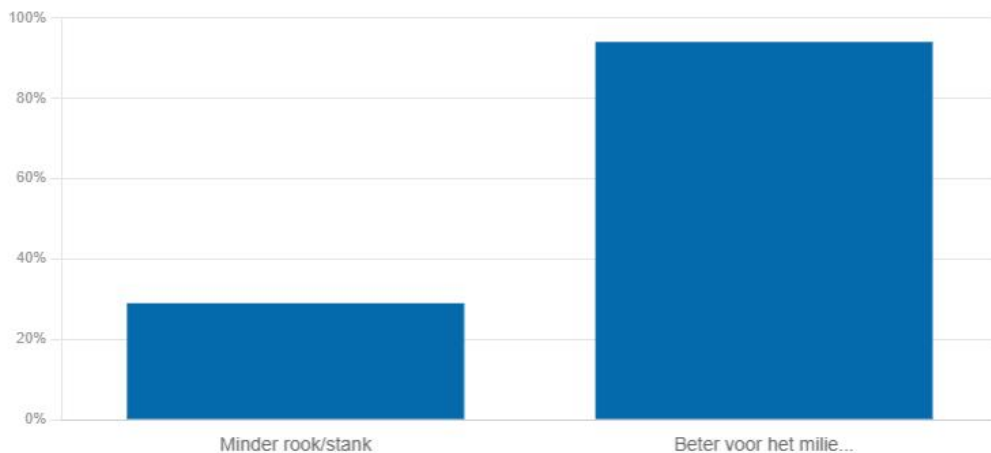
Nee	47%	276
Ja, naar GTL	3%	17
Ja, naar HVO/Blauwe diesel	19%	112
Weet het nog niet	31%	181

586 Answered 292 Skipped

Redenen om over te stappen naar GTL

Beter voor het milieu (16 personen) en minder rook/stank (5 personen) zijn de belangrijkste redenen om een overstap naar GTL te overwegen.

Noot: een deelnemer kon hier meerdere opties aanvinken.

ANSWERS

RESPONSES

Minder rook/stank

29% 5

Beter voor het milieu

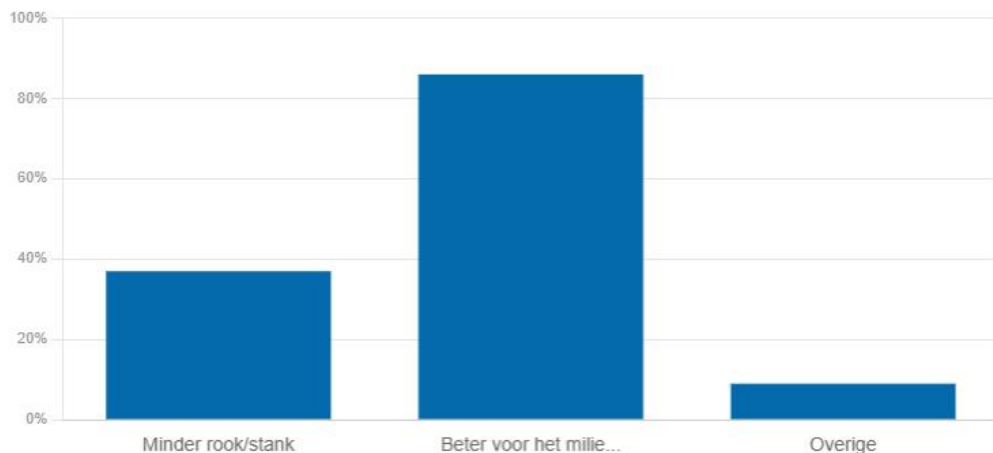
94% 16

17 Answered 861 Skipped

Redenen om over te stappen naar HVO/Blauwe diesel

Van de mensen die overwegen over te stappen naar HVO, doet het grootste deel dat vanwege het milieu (96 personen) en voor minder rook/stank (41 personen).

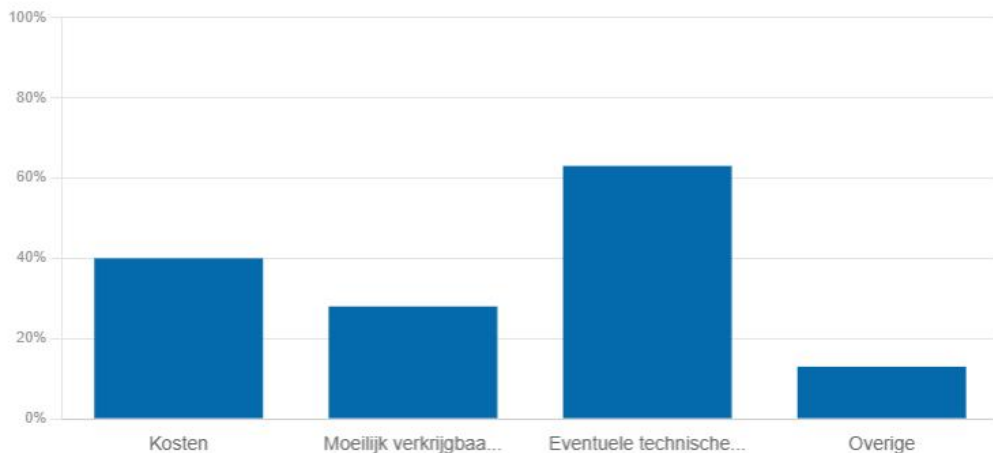
Noot: een deelnemer kon hier meerdere opties aanvinken.

ANSWERS	RESPONSES	
Minder rook/stank	37%	41
Beter voor het milieu	86%	96
Overige	9%	10
112 Answered 766 Skipped		

Reden(en) om niet over te stappen

Eventuele technische problemen zijn de belangrijkste reden (283 personen) om niet over te stappen. Daarnaast spelen hogere kosten (181 keer aangevinkt) en moeilijke verkrijgbaarheid (124 keer aangevinkt).

ANSWERS	RESPONSES
Kosten	40% 181
Moeilijk verkrijgbaar	28% 124
Eventuele technische problemen	63% 283
Overige	13% 58
450 Answered	428 Skipped

Agenda

- 1 Algemene informatie
 - 2 Ervaringen van GTL gebruikers
 - 3 Ervaringen van HVO/Blauwe diesel gebruikers
 - 4 Overstappen van diesel naar GTL of HVO/Blauwe diesel
 - 5 **Samenvatting & vervolgstappen**
-

Samenvatting & conclusies

- Aan de enquête namen 878 mensen/boten deel.
- Het gebruik van met name HVO/Blauwe diesel is sinds de vorige enquête verdubbeld, van 9% naar 18%. Het aantal GTL gebruikers nam af, van 16% naar 8%.
- Alles afwegende, zijn 95% van de GTL gebruikers en 97% van de HVO/Blauwe diesel gebruikers (zeer) positief over het gebruik daarvan en ervaren minder rook/stank.
- Van de deelnemers die nog op “gewone” diesel varen (67%), overweegt 19% naar HVO/Blauwe diesel en 3% naar GTL over te stappen, met name omdat het beter is voor het milieu.
- Deelnemers die niet willen overstappen, geven als redenen:
 - Eventuele technische problemen (283 personen)
 - Hogere kosten (181 personen)
 - Moeilijke verkrijgbaarheid (124 personen).

Noot: meerdere keuzes waren mogelijk.

Vervolgstappen

Op basis van de resultaten van de enquête ziet het PDVE als belangrijke vervolgstappen:

1. Uitdragen van de resultaten van de enquête, met specifiek ook aandacht voor:
 - De forse toename van het gebruik van HVO/Blauwe diesel
 - De (zeer) positieve ervaringen door HVO/Blauwe diesel gebruikers
2. Verder onderzoek naar de gemelde problemen, middels contact met de melders
3. Doorgaan met de stappen zoals gedefinieerd in het PDVE Jaarplan 2026, waaronder:
 - Voortzetten en intensiveren van het overleg met relevante ministeries met als doel het bewerkstelligen en behouden van een speciale, landelijke positie voor varende erfgoed in wet- en regelgeving rond emissies en milieuzones, zodat met authentieke motoren gevaren kan blijven worden.
 - Gesprekken voeren met gemeenten waar milieuzones gelden of in voorbereiding zijn, om de positie van varende erfgoed goed te borgen.
 - Lobby voeren richting overheid en marktpartijen over prijs, verkrijgbaarheid en kwaliteit van hernieuwbare brandstoffen voor varende erfgoed.